22 ԻՆՃԻ
ՍԷՆԷ
—
1298
ՃԷՄԶ. ԷՎ. 12
—
40 ՓԱՐԱ.

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ ԻՐՃԻԵԱՍ

22 ԻՆՃԻ
ՍԷՆԷ
—
1297
ՄԱՐԹ 30
—
40 ՓԱՐԱ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիս, 9 ապրիլ

Մ. Գաիրօլի Թարաֆընտան ապրիլին 7 սինտէ Իթալիա մէճլիսի մէպուսանընտա վուգու պուլան իֆատէսէ նիսպէթէն, Ֆրանսա, Թունուսա տայիր հիչ պիր քիմսէյէ գարշը հիչ պիր թէահհիւտտէ պուլունմամըշ տըր։

Ֆրանսա թէմամէն սէսպէսթիի հարէքէթինի մուհաֆազա իթմիշ տիր, վէ Թունուս վիլայէթինի քէնտի միլքինէ իլհագ իթմէք արզուսինտէ օլմաերպ, ֆագաթ օրատա նուֆուզունու մուհաֆազա իթմէք իսթէմէքտէ տիր։

Թունուստան կէլէն սօն խապէրլէր, Թունուս պէյինին Իթալիա գօնսօլոսու Թարաֆընտան Ֆրանսա ալէյհինէ Թահրիք օլունմագտա պուլունտուղունու պիլտիրիեօրլար։ Ֆրանսըզլարըն իւզէրինէ Թունուսա կիրմէլէրի ալէյհինտէքի բրօթէսթօնամէյի պիզզաթ միւմաիլէյհ գօնսօլօս գալէմէ ալմըշ տըր։

Րօմա, 10 ապրիլ

Դրալ, Գաիրօլի գապինէթօսունուն իսթիֆասընը գապուլ իթմիշ տիր։

Բարիս, 10 ապրիլ

Թարապլուսը զարպտան ալընան պիր թէլէկրաֆ, Սահրայի քէպիրտէ պիր տէմիր եօլու ինշասը հազըրլընտա իճրայի թէտգիգաթա մէմուր օլան վէ միրալայ Ֆլաթէրին Թահթը իտարէսինտէ պուլունան Ֆրանսըզլարըն Հաճիրտէ Թուարէկլէր Թարաֆընտան գաթլի խապէրինի Թաստիգ իտիեօր։

Պու Ֆրանսըզլարտան հիչ պիրինի միւգաթէլէտէն գուրթուլամամըշ տըր։

Բէթրէսպուրկ, 10 ապրիլ

Իքինճի Ալէքսանտրըն գաթիլլէրինի մուհաքէմէսէ մէմուր օլան մահքէմէ, տիւն քէնտի իլամընը վիրմիշ տիր։

Քեաֆֆէյի մազնունը ալէյհլէր գաթլ ճէզասընա մահքիւմ օլմուշլար տըր։

Սագըզ, 9 ապրիլ

Իտիլէն քէշֆիեաթը ճէտիտէ, Թէլէֆաթըն պիտաեէթ հալտէ զաննօլունտուղու տէրէճէտէն բէք չօգ օլտուղունու մէյտանա չըգարմագտա տըր։

Գամբօս քեամիլէն նաշ վէ երզէնթը իլէ գաբանմըշ տըր։ Բէչմ ու կիւզար իթտիկիմ։ Տաֆնօնա, Գարտամըլ վէ Բիթիօս գարիէլէրի քեամիլէն խարապ օլմուշ տուր։ Օրատաքի թէլէֆաթ բէք չօգ տուր։

Չէշմէտէ մէվճուտ օլան 2000 խանէտէն պինի խարապ օլմուշ տուր։ Սայիրլէրի տախի բախնէտար տըր։ Ալաճանատա մէվճուտ 1800 խանէտէն 8 եիւզիւ խարապ օլուպ, սայիրլէրի տախի իգամէթ օլունմաեաճագ տէրէճէտէ տիրլէր։ 22 վէֆիեաթ իլէ 150 մէճրուհ վար տըր։

Ծիվար քէօյլէրտէ զայիաթ էհէմմիեէթսիզ տիր։

Հարէքէթի արզ տէվամ իթմէքտէ տիր։

Ամէրիգա սէֆայինի հարպիեէսինտէն կալէնա, վէ Ինկիլիզ վափորու Պիթէրն վէ Ֆրանսըզ վափորու Վօլթիժէօր վէ պիր չօգ Օսմանլը վափորլարը իանէ հուտամլէյլէրիյլէ Սագըզա վասըլ օլմուշլար տըր։

Ինկիլիզ զըրհլըլարընտան Թընտըրը տախի պու կիւն պէքլէնիլմէքտէ տիր։

Իզմիր մայրապէտլէրինին վէ վաբօր Թայիֆէլէրինին մուավէնէթիյլէ սէյյար խասթախանէլէր եապըլմըշ տըր։

ՄԻՒԹԷՆԷՎԻՅԷ

ՍԱԳԸԶ

Սագըզ աֆէթզէտէկեանընա իտիլէճէք իանաթըն թէսհիլի նագլիեաթը զըմնընտա, Շիրքէթի Խայրիեէտէն իքի վաբօր ալընմասը, վէ մէզքիւր վաբօրլարա յազըմ կէլէն խատէմէ մէսարիֆի իլէ քէօմիւր մէսարիֆինին Թէրսանէյի ամիրէտէն վէրիլմէսի էմր իտիլմիշ իսէ տէ, Շիրքէթի Խայրիեէ խատէմէ մէսարիֆինի գապուլ իթմէյիպ, եալընըզ Թէրսանէտէն քէօմիւր վիրիլմէք իւզրէ տէրհալ վաբօրլարը Թախսիս իթմիշ տիր։

Պու կիւն Շէհիր էմանէթի մարիֆէթիյլէ Սագըզա 4000 եօրկան կէօնտէրիլէճէկի իշիտիլմիշ տիր։

Սագըզ աֆէթզէտէկեանընա իանէ կէօթիւրմէք իւզրէ, Մալթատան հարէքէթ իթմիշ օլան Թընտըրը նամ Ինկիլիզ զըրհլըսընըն, տիւնքի կիւն օրատա միւվասէլէթ իլէտիկի, վէ տէրունինտէ պիր գաչ Թալիպ իլէ ճէրրահ պուլունտուղու, օրատան վիրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆտա օգունմուշ տուր։

Ալմանիա սէֆարէթխանէսինին մաեէթ վաբօրու Լօրէլի, աֆէթզէտէկեան իչին էրզագը համիլ օլտուղու հալտէ, ճիւմա կիւնիւ Սագըզա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

* *

Լա Թիւրքի ղազէթասընտա օգունմուշ տուր.

Սագըզ վէ Չէշմէ աֆէթզէտէկեանը իչին հէր Թարաֆտան իանէլէր ճէմ օլունմագտա տըր։

Րում բաթրիկի էֆէնտի հազրէթլէրի Թարաֆընտան Եվրօբատա վէ Րուսիատա պուլունան Րումլարա վէ Ինկիլթէրրատա Գանթօրպըրի արքեպիսգօբօսունա, վէ Րուսիա մէճլիսի րուհանիսի րէյիսինէ քէշիտէ օլունան թէլէկրաֆնամէլէրտէ, աֆէթզէտէկեանա իանէ իթասը թավսիէ վէ րէճա օլունտուղունտան, տիւն վէ կէչէն կիւն բաթրիգի միւշարիլէյհէ վիրուտ իտէն միւթէատիտ թէլէկրաֆնամէլէրտէ, հէր Թարաֆտան իանէյէ միւսարաաթ օլունտուղու իշար օլունմուշ տուր։

Բարիստէն Մ. Գօրօնիօ վէ Րոտոգանաքի Թարաֆընտան կէլէն թէլէկրաֆնամէյէ նէզարէն, 2,000 լիրա գատար ճէմ օլունուպ, Պանգը Օսմանիյէ սիբարըշ տախի վիրիլմիշ տիր։

Վիէննատա Մ. Կալաթի վէ Իսգանավի Թարաֆլարընտան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, վաթանը աֆիլէրի Սագըզ աստտը օլան տէվլէթի Ալիեէ սէֆիրի էտհէմ բաշա հազրէթլէրինին Թահթը րիեասէթլէրինտէ պիր իանէ գօմիսիօնու Թէշքիլ օլունտուղու պիլտիրիլմիշ տիր։

Գալատա Մ. Խրիսօվէլօնի պիր սաաթտա պին լիրա գատար իանէ Թօբլաթըղը, վէ Տէրսաատէթտէ Խրիսօվօլօնի գումբանիաըն մէզգիւրու բաթրիգ հազրէթլէրինին էմրինէ իթասէ մէէզզուն օլտուղու պէեան օլունմուշ տուր։

Լօնտրատա Մ. Իսգիլիչի պիրատէրլէրի Թարաֆընտան Տէրսաատէթտէ Մ. Իսթէֆանօվիչէ քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, 3 պին լիրա գատար Թօբլանըպ, բաթրիգ հազրէթլէրինին էմրինէ իթա իչին հազըր պուլունտուղու միւմաիլէյհէ խապէր վէրիլմէսի իչար օլունմուշ տուր։

Ինկիլթէրրատա Լիվըրբուլ շէհրինտէ պուլունան Մ. Միչէլ Բաաթթի վէ Թամվագօ տախի բաթրիգ էֆէնտիեէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէրէք, էմրինէ պին լիրա իթա օլունաճաղը խապէր վէրիլմիշ տիր։

Ծիւմա կիւնինէ գատար Թօբլանան իանէլէր 15 պին ատէտ Ինկիլիզ ալթունունա պալիղ օլուպ, աթիտէ մուհարրէր մահալլէրտէ քիւլլի օլունան իանէ տէֆթէրլէրի հաուլաթընտան իպարէթ պուլունմուշ տուր։

800 Իզմայիլտէ, 10,000 Լօնտրատա, 500 Վիէննատա, 1000 Գալատա 2000 Բարիստէ, 1000 Լիվըրբուլտա, ճէման 15,300 լիրա իտէրլին։

Տէրսաատէթտէ Թօբլանան իանէ 3,500 լիրաեա պալիղ օլմուշ տուր։

Տէրսաատէթտէ Բաքա վէքիլի մէօնսէնեօր Վանութէլլի Սագըզ հաբէքէթի արզընըն Թաֆսիլաթընը Բաբա հազրէթլէրինէ պիլտիրէրէք, Իթալիատա տախի իանէ տէֆթէրլէրի քիւշատ օլունմասընը րէճա իթմիշ օլտուղունտան, միւմաիլէյհէ ճէվապէն խապէր վիրիլմիշ կէօրէ, Իթալիատա պուլունան բիրգօտօլարա, Սագըզ աֆէթզէտէկեանը իչին իանէ Թօբլանըլ օլունմագ իւզրէ, Թօրլանաճագ իանէլէրին Սագըզա կէօնտէրիլէճէկի պիլտիրիլմիշ տիր։

Տիւն ագշամա, գատար Աթինատան Եունան հիւքիւմէթինին Թէքլիֆաթը վագըաեա գապուլ վէ եատէմի գապուլինէ տայիր խապէր վիրուտ իթմէյիպ, տահա պիր իքի կիւն սօնրա ճէվապ կէլմէսի զաննօլունուր։

Անճագ Երպապը վուգուֆուն Թախմինլէրինէ կէօրէ, Եունան հիւքիւմէթի, Թէքլիֆաթը վագըաեա րէտտ իտէր իսէ, Պապը Ալիտէն պիւթիւն Եվրօբաեա պիր պէեաննամէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

Պու պէեաննամէտէ Պապը Ալի, մահզա վիգաեէյի սուլհ ու սալահ հագգընտաքի արզուսունա վէ ամալ ու էֆքեարը տիւէլիեէյի բիր նազարը րիաեէթտէ Թութմագ իսթէմէսինէ պինաէն, ֆէտաքեարլըգ իխթիեար իթտիկինի, վէ ահտնամէտէ Թաահհիւտ հուտուտ իթմէք իւզրէ, իլէտիկի Թէահհիւտլէրի գիտեսիլլէ իֆա վէ իճրա իթմիշ պուլունտուղու, վէ տիւէլի մուազզամա տախի Թէվասսութ հագգընտաքի հագգը ահտիլէրինի Թէմամէն վէ քեամիլէն իսթիմալ վէ իքմալ իլէտիկինի, վէ պու սէպէպլէ հուգուգը տիւէլիեէ վէ միւգթագիեաթը ահտիեէեէ եարըլաճագ պիր չէյ գալմատըղընը, վէ Եունան հիւքիւմէթի պու Թէքլիֆի գապուլ իթմէյինճէ, արթըգ տէվլէթի Օսմանիեէ վէ Եվրօբաեա գարշը պիր մէվգիի ճէտիտ իխթիեար իթմիշ տիմէք օլաճաղընտան, պունտան պէօյլէ գուհուր իտէճէք ահվալը վէգայիֆի ահտիեէ իքմալ օլունտուգտան սօնրա, եէնիտէն կէօսթէրիլէճէք ահվալ տիմէք օլմաըյլա, օ ահվալէ գարշը Պապը Ալի

Թէքլիֆաթը ա[...]էսինի պիթթապի քէնտիլէ[...]ին հիւքիւմէթ Թութարագ [...]նէթիճէյի հալի նէթաիճի վուգ[...]ըմթա Թաալիգ իտէճէկինի, վէ Եունան հուտուտունտա իճթիմա իթմիշ իքի Թարաֆ ասաքէրի քիւլլիեէսինին եէքտիկէրէ եագըն տուրմալարընտան մէյհուլ օլան Թէհլիքէնին քեաֆֆէյի մէսուլիէթինի, Եունան հիւքիւմէթինէ Թէրք իլէճէկինի, վէ տիւշար օլաճաղը զարար վէ զիեանըն Թազմինինի, պահս վէ պատիլէրինտէն արամագ միւճպուրիեէթինտէ գալաճաղընը պիլտիրէճէք տիր։

(Վագըթ)

Րուսիա սէֆիրի Մ. Նօվիգօֆ, եէնի Րուսիա իմբէրաթօրու Թարաֆընտան ալտըղը իթիմատնամէյի, կէչէն ճիւմա իրթէսի կիւնիւ պէօյիւք էլչիլէրէ մախսուս Թէշրիֆաթ իւզրէ, Խաս ախըրտան կէօնտէրիլէն արապալարա րաքիպէն, սաաթ 9 րատտէլէրինտէ, մապէյնէ պիլազիմէ, զաթը Շահանէեէ արզ իլէմիշ, վէ անտէն սօնրա, եինէ Խաս ախըր արապալարըյլա վէ սէֆիրին արապասընտա խարիճիեէ նէզարէթի Թէշրիֆաթճըսը Իպրահիմ պէյ, վէ միւսթէշար արապասընտա նէզարէթի միւշարիլէյհա Թէշրիֆաթ մուավինի Ղալիպ պէյ պուլունտուղու հալտէ, Պապը Ալիեէ կէլիպ, ուսուլ իւզրէ պիր Թագըմ ասաքիրի նիզամիեէ սաֆպէսթէ վէ պիր պանտա միւզիգա Թէրէննիւմսազ օլարագ, պաշ վէքիլ վէ ումուրը խարիճիեէ նազըրը բաշա հազրէթլէրըյլա րէսմի միւլագաթը պաշլա հազըրլանմըշ ավտէթ իլէմիշ տիր։

— Ինկիլիզ սէֆիրի Մ. Կօշըն, կէչէն ճիւմա կիւնիւ վուգու պուլան սէլամլըգ րէսմինի թէմաշա իթմէք իւզրէ, զաթը Շահանէնին կէչտիկի եօլտա պուլունմուշ, վէ րէսմի մէզպուրուն իճրասընտան սօնրա, զաթը հազրէթի Շէհրիեարի, սէֆիրի միւշարիլէյհի, մախսուսէն արապա իրսալի իլէ մապէյնէ տավէթ իլէ, բէք չօգ Թալթիֆ պուեուրտուգտան սօնրա, սէֆիրի միւշարիլէյհ եինէ մապէյն արապալարը իլէ սէֆարէթխանէսինէ ավտէթ իլէմիշ տիր։

—Ինկիլթէրրա Թէպաասընտան մէշհուր Մ. Կրաչինօնուն եէկէնի օլուպ, Ուլումի մատէնի միւտիրի պուլունան Հէնրի Սօթըր նամ զաթ, Քէսէնտէրէ սանճաղընտա վագը Ալյանարօզ տաղը ճիվարընտա զէվճէսի վէ չօճուգլարը իլէ Րում հայտուտլարը Թարաֆընտան տաղա գաչըրըլմըշ օլտուղունու ղազէթալար եազտըգտան սօնրա, մէրգում հայտուտլարըն պէտէլի խէլաս օլարագ 15,000 լիրա Թալէպ իթտիքլէրինէ տէ իլավէթէն պէեան իտիեօր։

Մէսէնճըր ղազէթասը, տիւնքի իլավէսինտէ պու պապտէ աթիտէքի Թաֆսիլաթը վիրիեօրլար։

«Ճիւմա իրթէսի ագշամը, մատամ Սօթըր վէ մախտումը, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Սէլանիք գօնսօլօսխանէսինէ կիթմիշլէր տիր։ Մ. Սօթըրը ալըգ ու կիրիֆթ իտէն հայտուտլար 50 նէֆէր օլուպ, պիրի Ինկիլիզճէ Թէքէլլիւմ իթմէքտէ իմիշ։

«Հայտուտլար գարիէ գուրպինտէ ալաֆ. սաաթ 10 ա գատար սագլանմըշ, վէ օ զէման խանէնին էթրաֆընը ալլօգա ալթընա ալարագ գարուեու զըրըպ իչէրի տուխուլ իթմիշլէր տիր։

«Մ. Սօթըր վէ խըտմէթքեարը պիր ազ մուգավէմէթ իլէմիշ օլտուգլարընտան, օրալարտա պուլունան ասաքիրի Շահանէ նէֆէրաթը կիւրիւլթիւեիւ իշիթմիշ, վէ խանէ իւզէրինէ գուրշուն աթմաղա պաշլամըշլար տըր։

«Պիր միւտտէթ, պու մէճալէ Թարաֆէյնտէն գուրշուն աթըլտըգտան սօնրա, չըգըպ պու հալէ պիր նէթիճէ վէրմէսի հայտուտլար Թարաֆընտան Մ. Սօթըրա էմր օլունմուշ տուր։

«Պունուն իւզէրինէ Մ. Սօթըր տախի տըշարըեա չըգըպ, հայտուտլար իւզէրինէ աթէշ իթմէմէլէրինի ասքէրտէն Թալէպ իլէմիշ տիր։

«Օլ վագըթ հայտուտլար, Մ. Սօթըր վէ զէվճէսի իլէ օղլունու ալարագ գաչըմըշ, վէ իքի սաաթ գատար պէրապէր կէօթիւրմիւշ իսէլէր տէ, գատըն իլէ չօճուղուն եօլ եիւրիւմէսինէ թէհամմիւլ իթմէեէճէքլէրինի անլատըգլարընտան, իւզէրլէրինէ ասաքիրի շահանէ կէօնտէրիլմէսին մէն իթմէք, վէ 15,000 լիրա Թալիպ աչչէսի Թէտարիք իլէմէք գավլի իլէ մատամ Սօթըր իլէ օղլունա վէ խըտմէթքեարընա րուխսաթ վէրմիշլէր տիր։ Հայտուտլարըն քեաֆֆէսի էհէմիւլ օլուպ, Իթալեանճա սէօյլէեօրլար իմիշ։»

—Մէսէնճըր ղազէթասը, Եունան մէսէլէսինէ տայիր ճանիպը Պապը Ալիտէն Թէպլիղ օլունուպ, տէվլէթլէր ճանիպինտէն գապուլ օլունան Թէքէֆֆիւլտէն պահս իթտիկի սըրատա, խարիճիեէ միւսթէշարը Արթին էֆէնտի հազրէթլէրի հազըրլամըշ օլտուղու չէյլէ սէօյլէեօր.

«Պու նէթիճէ, պաշլըճա, Տատեան Արթին էֆէնտի հազրէթլէրինին էսէրի զայրէթ, պասիրէթ վէ պիլատ նազարիսի օլտուղունու զանն իթմէքլիկէ մահալլ վար տըր։ Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի մուգավէմէթ ֆըրգասընտա մուխալիֆէթէն միւստաաիտ վասըֆ իթմալը նաֆիզ իլէմիշլէր, վէ քէնտի էֆքեարընը իլթիզամ իչին, պիր Թագըմ րէսմի ղայրի գապիլ պիրհանլար Թագտիմ պուեուրմուշլար տըր։»

— Լա Թիւրքի ղազէթասընըն տիւն նէշր իթտիկի իլավէսինտէ օգունմուշ տուր.

Պու սապահ Աթինատան Թէլէկրաֆ ալընմամըշ տըր։ Էֆքեարը ումումիեէ Աթինատա պիր Թէպէտտիւլի վիւքէլաեը բէք միւհթէմէլ ատտ իտիեօր։ Տէվլէթի Ալիեէ վէ Եունան հուտուտու մէսէլէսինին պուտէֆա պիր գաչ գիւն զարֆընտա հալլ ու Թէսվիեէսի իւմիտ օլունուեօր։

Պագըլար, Եունան րէյիսի վիւքէլասը Մ. Գումունտուրօսա այթ տէվլէթ մուրախխասլարը Թարաֆընտան վուգու պուլան Թէքլիֆաթըն չէտիտ օլմատըղը զաննընտա պուլունմագտա իսէ տէ, պիզիմ ալտըղըմըզ մալումաթա նէզարէն, Աթինա Թէլէկրաֆընըն իպարաթը, նօթանըն իպարաթընա Թէմամըյլա մուվաֆըգ օլմաեպ, մէզքիւր նօթատա մէսէլէնին հալլ ու Թէսվիեէսի, տէվլէթլէրճէ մաթլուպ օլտուղու հագգընտա պէեանը արզու իտիլմիշ, վէ րէտտէն տօլայը զուհուրա կէլէպիլէճէք վուգուաթլարըն մէսուլիեէթի Եունանիսթանա աթֆ իտիլմիշ տիր։

—Կէչէն ճիւմա իրթէսի կիճէսի սաաթ 4 գարարլարընտա Արնավուտ քէօյինտէ վագը պիր գահվէտէն աթէշ զուհուր իտէրէք, մէզքիւր գահվէ վէ պիր պապ խանէ վէ Թահթընտա պուլունան կազինօ իլէ պիր պապ մէյխանէ միւհթէրէգ օլտուղու հալտէ պասթըրըլմըշ տըր։

ՌՈՒՍԻԱ

—

ՄՈՒԹԷՎԷՖՖԱ ԻՄՓԷՐԱԹՕՐՈՒՆ ՃԷՆԱԶԷ ՏԷՖՆԻ

(Մախսուս մուխպիրիմիզտէն)

Բեդերսպուրկ, 27 Մարտ

Սաաթ իքի տիր ։ Ռուսիանըն մէսարիֆի, հուրրիեէթի վէ սաատէթի ուղրունա բէք չօգ չէյ եափմըշ օլան վէ միւքեաֆաթ օլարագ, պու տէրէճէ չաեանը Թէեսուֆ վէ պէտպախթ պիր էճէլէ գուրպան կիտէն իմփէրաթօրուն, չու ճենազէ չէօհրէթչուար ճետարը եանըննա եափմագտա օլտուղու Բէթրօ Բավլօ գալէսինին քիլիսէսինէ-տէն տիշարը չըգտըմ ։

Պու կիւնքի ճէնազէ ալայը հագգընտա մալումաթընըզա պագը մալումաթ վիրմէքլիկի վաճիպէտէն ատտըմ։ Մէզքիւր ալայըն Թաալլընտա կէնճ իմփէրաթօր պուլունտուղու կիպի, Ռուսիանըն պիլճումլէ զէվաթը մուազզամասը, ըճալը տէվլէթի, էճնէպի ըրէնսլէր վէ հիւքիւմտար խանէտաններ իլէ էվրօբա հիւքիւմէթլէրինին մէքիլլէրի պուլունմուշլար տըր ։

Հէր չէյտէն էվվէլ, իմփէրաթօրուն վէ մէչհուր միւսաֆիրլէրինին էմնիյէթինի մէեմին իճճէք իւզրէ, բօլիս թարաֆընտան իթթիխազ օլունան մէտապիրէ, ումում թարաֆընտան պէեանը մահզուզիյէթ օլունտուղունու Թէպլիղ իճճէքիլկի ֆերիզէտէն ատ իլէրիմ։

Հէր ըւխթիլէտէն պուլունան մէմուրին թարաֆընտան զաեէթ ագիլանէ սուրէթտէ իճրա օլունան էվամիր սաեէսինտէ, պիր տէրէճէ հասըլաթ վուգուի ինհիմալինին էօնիւ ալընմըշ իտի տէ, պունունլա պէրապէր պիր ֆէսատ գուրուլմագտա օլտուղունա տայիր պազը ալէամէթլէր մէվճուտ պուլունմուշ տուր ։

Սաաթ օն պուչուգտա, տավէթլիլէրին կէլմէսինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ, քիլիսէ գաբուսունա կիթտիմ։ Սապահտան պէրու Բեդերսպուրկտա սոզուգ պիր րուզկեար էսմէքտէ օլուպ, եաղմագտա օլան գարը չիտտէթլէ տաղըլմագտա իտի։ Գալէնէ վարըլ օլմագ իչին Նէվա նէհրինի կէչմէք լազըմ օլուպ, նէհրի մէզքիւր իսէ, պուզտան պիր կէչիտ օլմուշ իտի, վէ արապալար, իքի եանլարընտա ասքերի գազագլար պուլունտուղու հալտէ, սիւրաթլէ իւզէրինտէն կէչմէքտէ իտիլէր ։ Մէրգումըն գազագլար, գալըն սուրէթտէ պէյկիրլէրի իւզէրինէ օթուրմուշ, վէ զըր ըէնկլի գաբօթլարընը կիյինմիշ օլտուգլարը հալտէ, գանլը իտէրսին քի հավանըն մէզքիւր սօվուղունտան ասլա միւթէեսսիր օլմամ[illegible] իտիլէր ։

Սաա[illegible] պուչուգտա, գալէտէն իչ Թօբ [illegible]պ, ճէմ իշարէթի վէրիլտի, [illegible] մէզքիւր քիլիսէ, իչլէրի կիրմէք [illegible]ընա մալիք օլանլարը իտխալ [illegible]ֆի օլմալըրըը էճիլէն, հէմ[illegible]լէր քէս տիչարտա գալտը ։

Սաաթ օն պիրէ չարէէք գալարագ, իքի պիւյիւք ալ, պիր գըզըլ գօչուլու օլտուգլարը հալտէ, սիւրաթլէ վարըլ օլուպ, քիլիսէ գաբուսունուն էօնինէ վարըլ օլտուլար։ Պու գըզըլտա բօլիս նազըրը պուլունուպ, պիր գաչ սանիյէ սօնրա, գօրալը արապա իչինտէ օլարագ, իմփէրաթօր վէ իմփէրաթօրիչա կէլմիշլէր տիր ։ Իմփէրաթօրիչանըն կիյինմիշ օլտուղու եաս էլպիսէսի իւզէրինտէքի նիշանլար իչինտէ, միւշարիլէյհանըն րէյիսի պուլունտուղու Սալիպի Ահմէր ճէմիյէթինին նիշանլարընը կէօրտիւմ։

Մէզքիւր ճէմիյէթ, եարընըզ մուհարէպէ եարալըլարընա մախսուս օլմայըպ, սուլհ զէմանընտա, գըթլըգլարտա, իլէյի սարիյէտէ վէ սայիր հէր նէվի ֆէլաքէթլէրտէ աֆէթզէտէ օլան պիչարէկեանա տախի եարտըմ իտէր ։ Իմփէրաթօրիչա զաեիֆ մէրհամէթլի օլմագլէ, րէյիսլիք վազիֆէսինի ճիտտէն իֆա իյլէր ։

Արապատան էնտիքտէն սօնրա, իմփէրաթօր իմփէրաթօրիչա իլէ պէրապէր, քիլիսէնին օրթասընտա, իւզէրինէ իքինճի Ալէքսանտրըն թապութու գօնուլմուշ օլան մահէլլէ տօղրու իլէրլէմիշլէր տիր ։

Պունլարտան սօնրա պիլճումլէ խանէտանը իմփէրաթօրի ազալարը, կրան տիւգլէր վէ կրանտ տիւչէսլէր կէլմիշլէր, վէ քեաֆֆէսի թապութուն պիրէր թարաֆընտա տիզիլմիշլէր տիր ։

Իմփէրաթօր սաղ թարաֆտա պուլունմուշ տուր ։

Պու էսնատէ քիլիսէնին տախիլի ճիհէթի, էնվայի վէ բարլագ իւնիֆօրմալար իլէ ազիմ վէ եէկեանէ պիր մէնզարէ քէսպ իթմիշ օլուպ, սաաթ օն պիրտէ գուտտասը չիրիֆէ պաշլանըլմըշ, վէ պէտխէլէրի օգուեանլար, չէհրին էն մէշհուր քիլիսէլէրինի չէօհրէթչուարլանէնտէլէրինտէն միւրէքքէպ պուլունմուշ տուր ։

Էօյլէ վագթը, վէ գուտտասը չէրիֆին խիթամը րաստէլէրինտէ, բրէնս վէ բրէնսէս տը Կալ, վէ Ալմանիա վէլի ահտը քիլիսէէ կէլմիշլէր տիր ։ Բրէնսէս տը Կալ, սիեահ թիւլլէր իլէ եուզլինի էօրթմիւշ օլուպ, պունուն ալթընտան միւշարիլէյհանըն գումրալը չալան կիւզէլլիկի գոհիր օլմագտա իտի ։ Բրէնս տը Կալ իսէ, Ինկիլիզ օրտուսու ֆէլտ մարէշալլարընըն մախսուս օլարագ գըրմըզը իւնիֆօրմա կիյինմիշ իտի ։ Միւշարիլէյհիմանըն սօնրա, տուգ տ'Էտինպուրկ, վէ Քուրլանտիա բրէնսի բրէնս Ալէքսանտըր, վէ բէօտերի բրէնս տը Հէս կէլմիշլէր տիր ։ Պունլարըն ճումլէսի, սէրիրի ճէնազէնին էթրաֆընտա իմփէրաթօր խանէտանը եանլարընա կէչերէք, օթուրմուշլար տըր ։

Էօյլէյի եարըմ սաաթ կէչէրէք, գուտտասը չէրիֆ խիթամ պուլուպ, պու արալըգ, միւթէվէֆֆա իմփէրաթօրա մախսուս օլարագ, էօլիւլէրին տուասընտա պաշլանըլմըշ տըր ։ Պու մէրասիմ բէք զարիֆ օլուպ, կէօրիւլմէճէ չայէան իտի ։ Գուտտասը չէրիֆի թագըպէն իտէն բիսգօբօս պիգդավթ կէյիպ, իմփէրաթօրա, վէ խանէտանը իմփէրաթօրինին հէր պիր ազասընա պիրէր մում վէրմիշ, վէ սօնրա կէլիպ, քէնտի սարկըտագլարը.լա պիրլիքտէ Թապութուն պաշընտա տուրմուշ տուր ։ Այնի վագըտտա, քիլիսէտէ հազըր պուլունան քեաֆֆէյի զէվաթա տախի մումլար թէվզի օլունմուշ տուր ։ Պու Բէթէզլարըն ճիւմլէսի, իւնիֆօրմալարըն վէ գաւքէթլէրին ալթուն վէ ըմ թէզեինաթը իւզէրինտէ բարլամագտա օլուպ, էօյլէ պիր խէեալի մէնզարէ մէչհուլ իթմէքտէ իտիլէր քի, հիչ պիր քէսսամ նագչընէ միւգթէտիր աէլիլ տիր ։

Պու էսնատէ, կրան տիւգ Միշէլին գըզը բրէնսէս Անասթասիա պիհուշլուգ հիսս իթմիրինտէն, քիլիսէնին գաբուսունա տօղրու, պիր սանտալյէ պէքիլմէ կէտիւր օլմուշ, վէ տօքթօր Պօթքինի թարաֆընտան թէտավի իտիլմիշ տիր ։

Սաաթ օնու օն պիր տագրգա կէչէրէք, տուալար խիթամ պուլուպ, իմփէրաթօր մէվթիւտի թէրքլէ, թապութուն էվվէլա սաղ վէ սօնրա սոլ թարաֆընտա կէլիպ տիզ չէօքմիւշ տիր ։ Պատէհու բէտէրինին վիճտանինի պաստ իտէրէք, թապութուն ուճունտա վէ պաշը եազըլընտա տէրգա տուրմուշ տուր ։ Միւշարիլէյհին ուզունլըգ պօեու հազրբունա հաքիմ օլմուշտուր

Սօնրա, խանէտանը իմփէրաթօրինին հէր պիր ազասը, վէ էճնէպի բրէնսլէր, սըրա սըրա վէ բէսմէն կէլիպ, պիրի միւտէլէ.յի իճրա իթմիշլէր տիր ։ Մուախխարէն բիսգօբօս կէլէրէք, վէ իմփէրաթօրուն նազըրը պուս իթտիքտէն սօնրա, սօն տէֆա օլմագ իւզրէ մութէվէֆֆայի միւշարիլէյհ իւզէրինէ խայր տուասընը օգումուշ տուր ։

Սաաթ պիրի երիկիրմի տագրգա կէչէրէք, թապութուն գաբաղը կէթիրիլիպ, իմփէրաթօր պիզզաթ միւթէվէֆֆանըն մանթօսունու թապութա հէրֆիշ իթմիչ, վէ պիր տէֆա տահա բէտէրինի պուս իթտիքտէն սօնրա, պէեազ կիւլլէր իլէ միւզէյյէն օլան գաբագ, միւթէվէֆանըն եուզինի միւէպպէտէն գաբամըշ տըր ։

Օլ վագըթ Թապութ, իմփէրաթօր, վէ խանէտանը իմփէրաթօրի բրէնսլէրի վէ էճնէպի բրէնսլէր մարիֆէթիյլէ, մահէլլինտէն գալտըրըլըպ, քիլիսէնին մահզէնինէ վէ սօլ թարաֆտա վագը միւթէվէֆֆա իմփէրաթօրիչանըն վէ Նիքօլէ վէֆաթ իթմիշ օլան վէլի ահտ կրան տիւգլէն մեզարլարը եանընտա կէօթիւրիւլմիշ տիր ։

Իշպու մէրասիմին էսնատէ, քիլիսէտէ հէր քէս տիզ իւզէրինէ կէլմիշ օլուպ, խարիճտէ Թօբլանմըչ պուլունան ասքէրլէր իսէ, մուհարէպէ հալինտէ տուրլէր կիպի, թօբ էնտախտ իթմիքտէ կիպի, գալէնին իչինտէ պուլունան թօբլարըն հէր պիրինտէն տախի ալթըշար տէֆա աթէշ էոլունմիշ տիր ։

—

ԱՖՐԻԳԱ

—

ՊԱՀՐԸ ԱՀՄԷՐՏԷ ԻԹԱԼԻԱ ՊՕԼԻԹԻԳԱՍԸ

—

Պու իւնվան իլէ պահրը մէզքիւրտէ վագը էսապ քէօրֆէզինտէն Ռուպաթէ չըգմագտա օլան Թէլէկրաֆ զազէթասընտա պէր վէճճի աթի եազըլմըշ տըր ։

Գումբանիա վաբուրլարընտան պիրինինէ րաքիպէն, պուրատա վարըլ օլտում։ Պուրասըքի իգամէթիմտէն իսթիֆատէ իլէ, Իթալիանըն Շարգտա վէ պախուսուս պահրը Ահմէրտէ իթթիխազ իյլէտիկի բօլիթիգաեա տայիր պազը պազը մալումաթ վիրէճէյիմ։

Իթալիանըն Հինտ վէ Ջին Թարիգի իւզէրինտէ պէօյլէ պիր քէօրֆէզի եէտը թասարրուֆունա կէչիրմէսի, Ծուզէք Սաբաթօ նամընտա պիրիսինին էսէրի զայրէթիլէ վուգուա կէլմիշ տիր ։ Պու ատէմ, Շարգ թարաֆլարընտա իճրա իյլէտիկի սէյահաթը միւթէատտիտէսինտէ, իլէրուտէ Արապիսթան, Աֆրիգա վէ Աճէմիսթանտա, մէմլէքէթինէ պիր թիճարէթ գաբուսու պուլունմագ իչին, պահրը Ահմէր սահիլինտէ պիր քիւչիւք միւսթէմլէքեաթ թէէսիսի արզուսինէ տիւշմիւշ տիր ։

Մուախխարէն պու արզուսունու պիր լայիգա սուրէթինէ գօյմագ, Իթալիա գըալը միւթէվէֆֆա Վիգթօր Էմանուէլէ թագտիմ իթմիշ, վէ միւշարիլէյհ պու ֆիքրի մուվաֆըգ պուլմագլէ պէրապէր, մէվզըի իճրաէ վազընտա պիր ազ միւատէլ միւթէրէտտիտ գալմըշ տըր ։ Նիհաեէթ 1869 սէնէսինտէ սէյահաթը մէրգումըն էսպապը սէֆէրիյյէսի ճանիպի հիւքիւմէթտէն թէտարիք գըլընարագ, վէ մահէթինէ Իթալիա պահրիէ նազըրը տախի Թէրֆիգ գըլընարագ, պահրը Ահմէր սէվահիլինի քէշֆէ կէօնտէրիլմիշ տիր ։ Պու սէյահաթ իչ այ գատար սիւրմիւշ, սէյահաթլար էսապ քէօրֆէզինի ինթիխապ իթմիշլէր, վէ պու քէօրֆէզ իլէ ճիվարընը 47 պին ֆրանգ մուգապիլինտէ եէրլի հիւքիւմտարլարընտան Պէհրամտան իշթիրա իլէմիշլէր տիր ։

Օ վագըթ Իւկիլթէրրա պունտան թաշրի.ք օլունարագ, վէ ֆագաթ

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՋԼԱՐ

(23)

—

եամ պիւթիւն գուվվէթիյլէ տինլէմէկէ պաշլատը ։

Մէզպուրէ, պիրտէն պիրէ տէնիզ թարաֆընտան զայիֆ պիր սէս կէլտիկինի իչիթտի, վէ տէրհալ պիւթիւն տիգգաթընը պու սէսէ աթֆ իյլէտի իսէ տէ, գարատան պիր րիւզկեար զուհուրիյլէ, մէզքիւր սէս իչիտիլմէզ օլտու ։

Դօրա, մէզքիւր սէսին ալտատըճը պիր խէեալաթ օլտուղունու գապիլէն պիլմէտիկինտէն, կէօզլէրինի թէքրար աչտը ։ Լաքին պու արալըգ մահիթապըն իւսթիւնտէն պիր պուլուդ գարա պուլութլար կէչմէքտէ օլտուղու ճիհէթլէ, օրթալըգ պիւսպիւթիւն գարարմըշ իտի ։

— Շիւպհէսիզ ալտանմըշըմ տըր, տէտի կէնճ գըզ քէնտի քէնտինէ, վէ գարշը գօնուլմագ պիր էմրի մէրգումու սէֆինէտէ պէքլէյէն իթմիշ օլմալը, պէնի կէօրմէյէ կէտէճէք տիր, վէ պէն տախի Թախմին իթտիկիմ իգրարըն, տիհանընտան չըգարըրըմ իչինտէքի նայըլ օլմայաճաղըմ տըր ։

—

13

Դօրա պիրտէն պիրէ տիթրէտի, չիւնքի Թամ օ էսնատէ տէնիզ իւզէրինտէ պիր զէապալըշ նօղթանըն չալգանտըղընը, վէ պազըն զահիր օլուպ, վէ պազըն տախի ղայպ օլտուղունու կէօրտի, վէ տէրհալ քէնտի քէնտինէ,

— Աճապա չու ըշըգ պիր սանտալ ֆէնէրի մի տիր, եօգսա աթէշ պէօճէյի մի տիր, տէտի ։

Ֆիլվագը պու շիւպհէ իհթիմալտէն իտի ։

Պու պէօճէքտէն Անթիլ ատալարընտա քէօրէթլէ պուլունուպ, տուրտուգլարը զէման ասլա բարլամազլար, լաքին ուչտուգլարը էսնատէ, վիճուտլէրինտէ պիր ըշըգ միւչահէտէ օլունուր ։

Պունունլա պէրապէր պու պապտէքի թէրէտտիւտ չօգ վագըթ իմթիտատ իթմէյիպ, տալկալարա չարբմագտա օլան պազը քիւրէքլէրին սէսի, Դօրանըն գուլագլարընա գատար վասըլ օլտու ։

— Օ տուր, տէտի մէզպուրէ հէեէճանը արթարագ ։

Վէ տէրհալ ահազա գալգտը, վէ կէօզլէրինի մէզքիւր սէյիար նօգթաեա աթֆ իթտի ։ Մէզպուրէ պու սըրատա օլ գատար տալկընլըգ իչինտէ իտի քի, քէրթէնքէլէ կիպի սիւրթինէրէք, գաեանըն տիպի պիր մահէլլինէ չըգան պիր ինսան վիճուտինի ասլա կէօրէմէտի ։

Անճագ էկէրչի պու կէնճ գըզ պաշընը եօգարը գալտըրսա իտի, քէնտի իւզէրինէ աթֆ օլունմուշ օլան վէ քէնտինին էն ճիւզի հարաքէթինը պիլէ միւզմէքքէ պուլունան իքի աէտէ բարլագ կէօզլէրի կէօրէճէք իտի ։

Պու կէօզլէրին սահիպի սինեօր Մէրքիւցցա օլուպ, մէրգում չաչուտուգ իթմէքտէ իտի ։

Պու հալի միւթէհազիգ, մահիթապ պուլութլարտան գուրթուլունճա, էվվէլա ափուգտա, հէման պէլլիպ սուրէթտէ սիեահ պիր նօգթա կէօրիւնտիւ քի, պու նօգթա սիւրաթլէ մէլվէ իթմէ, վէ Դօրա, պունուն, իքի նէֆէր քիւրէքճիլէրին իտարէսի թահթընտա քիւչիւք պիր սանտալ օլտուղունու, վէ տիւրպինի պիր օֆիսիեալ Թարաֆընտան թուտուլմուշ պուլունտուղունու կէօրէպիլտի ։

Իշպու սանտալ նէհրէ կիրիպ, հէմէն գարաեա եանաշտըրըլտը, կէնճ գըզ, հէմ սէվինճ իչինտէ օլարագ, վէ հէմ տախի տիթրէրէրէք պէքլէմէքտէ իտի ։

Մէզպուրէնին գալպի, կէօքսիւնիւ բարչալամագ տէրէճէսինտէ չարբմագտա օլուպ, պօղազը տարալմըշ, վէ գուրումուշ տուտագլարը աթէշլէմէքտէ պուլունմուշ, վէճհալէ Թէքմիլ վիճուտինի պիր նէվի տէտրէչուգլուգ իհաթա իթմիշ իտի։

Դօրա, պիր պուլութ իչինտէ կիպի, զայիֆէ մէրգումունըն պիր սըչրայըշընա գըլըճըա աթլատըղընը, վէ քէնտիսինէ տօղրու իլէրլէմէքտէ օլտուղունու կէօրտի ։ Պատտէհու մաքինավարի պիր Թարզտա գօլլարընը իլէրիյէ տօղրու ուզաթարագ, էլլէրի, Արման Տօրաէբըն էլլէրինէ Թէսատիւֆ իյլէտի ։

Պունուն իւզէրինէ, մէրգումէնին իւզէրինտէ պիր տիթրէմէ հուսուլէ կէլիպ, վէ հաըրշաթը հալ վէ քէնտի պիւրիւկի կէօզիւ էօնինէ կէլտիկինտէն, պիր ատըմ կէրիլէտի, վէ եավաշճա էլլէրինի չէքիպ,

—Կէլմէքլիկիմի բէճա իթմիշ իտինիզ, իշթէ կէլտիմ, տէտի ։

—Ա՛հ, պու պապտէ սիզէ էզճան ու տիլ Թէշէքքիւր իտէրիմ, տէեու ճէվապ վիրտի Արման, Թարիֆ օլունմազ սուրէթտէ պիր ալթըսմիլիւզլէ, սիզին պուրատա պուլունմանըզ պէնի պախթիեար գըլմագտա տըր, չիւնքի իսթէ իթմէքլիկիմ իչին պանա հազգ վիրմէքտէ տիր ։ Ֆագաթ սիզին պուրատա պուլունմանըզա, աճապա պու եօլտա մաճէրա վիրմէքլիկէ իճթիսար իտէպիլիր միյիմ ։

—Սիզ պէնիմ էմնիյէթիմէ միւրաճաաթ իթմիշ օլտուղունուզտան, վէ պէն պու միւրաճաաթը, պիր հագարէթ իթմիշ օլմաեարագ, բէտա իտէմէքէճէկինտէն, իշթէ պու սէպէպտէն նաչի պուրատա կէլտիմ, տէեու ճէվապ վիրտի Դօրա, վէ պէնտէն Թէմէննի իլէտիկինիզ չու միւլագաթտա, սիզին իչին Հաեաթ վէ մէմաթ մէսէլէսի պուլունտուղունու Թէեմին իթտիկինիզտէն, պէն տախի սէօզտիւնիւզէ իթիմատ իտէրէք, իշթէ պուրատա կէլտիմ ։ Իմտի պանա սէօյլէեէճէկինիզ նէ՛ տիր ։

—Մա՛տմուազէլ, սիզէ զաեէթ ճիտտի չէյլէր սէօյլէեէճէկիմ, տէեու տէվամ իթտի մէրգում, վէ էվվէլա քէնտի հազգ գըլմա պահսիտէճէկիմտէն, օլ պապտէ մաազըրըտիլէրիմ ։ Պէտպախթլըգըմըն նաշի բէք էրքէն վէֆաթ իթմիշ օլան բէտէրիմ, պանա տայիմա տօղրուլուգ վէ իսթիգամէթ իւզրէ եաշամագլըղը էօյրէթմիշ տիր ։ Մուախխարէն, բէտէրիմ կիպի ալիճէնապ վէ միւհէթրէմ պիր գալպէ վէ ֆիքրէ մալիք օլան ազիզ պիր տօսթ, պէնիմ թալիմ ու Թէրպիեէմի տէրուհտէ իտիպ բէտէրիմին պաշլատըղը Թէրպիեէ տէվամ իթմիշ տիր, վէ պիլա Թէքէպպիւր սէօյլէրիմ քի, պէնի պիր նամուսլու ատէմ սըրասընա գօյմուշ տուր ։ Շիմտի պէն երիկիրմի տէօրթ եաշընտայըմ, վէ էքլէր սէֆինէսինին կէլիպ, Կուատալուբա քէօրֆէզինտէ տէմիր աթտըղը կիւնէ, վէ սիզի իլք տէֆա կէօրտիւկիմ սաաթա գատար, մա՛տմուազէլ, պիւսպիւթիւն գայտըզ վէ ֆիթթուրսուզ պիր հալտէ եաշամըշ, վէ իսթիրահաթ իթմիշ օլտուղում, վէ նամուսումա իլէրի կիթմէք արզուսինտէ պուլունտուղում միւշքիւլ մէմուրիյէթլէ մէշղուլ օլմուշում տուր ։

Արման, չիւպհէսիզ Դօրանըն պիր քէլիմէսինէ պէքլէեէրէք, պիր սանիյէ գատար լագըրտըսըզ Թէէմմ

հէր նէ սէպէպէ մէպնի իսէ , քէնտիսի մէյտանա աթըլամահարագ , Խըտիվի Մըսըրը էօնէ սիւրմիւշ , վէ միւշարիլէյհին Թալէպ վէ խտասը իւզէրինէ , Իթալիա իչին արզուսընը պըրագմըշ տըր ։

Իթալիա տէվլէթինին պու պապտէքի նիեէթ վէ արզուսունու մէվգըի իճրաէ գօյմագ իչին , Ինկիլթէրրա Թարաֆընտան պիր կիւնա մանի վէ միւշքիւլաթա օղրանըլմախաճազընա տայիր պունտան իքի սէնէ էվվէլիսի Լօնտրա սէֆիրի մէնըրալ Մէնապրէաէ Թարաֆընտան վիրիլէն Թէէմինաթ , վէ Իթալիա էրպապընա ֆուզուննտան պազըլարը Թարաֆընտան իճրա օլունան Թէշվիգաթ իւզէրինէ , 1879 սէնէսի Նօյ տէմպըրինին 16 ընճըսը Մ. Սարէթօ. Մըքքի Տուրպիա , վէ Թապիունտան Բէնուրէյի Համիլ իւչ գըթա Հարպ սէֆինէսի Նաբօլիտէն գըլքամ իյլէմիշ տիր ։ Պու սէֆինէլէրտէն Լուվամա նամ գըրհըլընըն Զանթա քէօրֆէզինտէն հիյնի խուրուճինտէ , գումա օթուրմասը իւզէրինէ , պու ֆիլթէ իթիլապ իտէն զապէթապըրին լիսանը իթիրազը պիր գաժ տաշա քէօպի չիտէթ իյլէմիշ իսէ տէ , հիւքիւմէթ պունըլարը ինհալէյի սէմիի իթիրազ իմպէյիպ , սէֆինէլէրէ եօլլըրընա տէվամ իմմէք իւզրէ էմի վիրմիշ , վէ պունլար 40 կիւն գատար սէյր ու սէյահաթտան սօնրա իրթէսի կիւնիւ Էսապ քէօրֆէզինտէ լէնկէրէնտազ օլմուշ տուրլար ։

Նէրլի հիւքմտարլարտան խտի պալէտէ զիքր օլունան Պէհրան , զեկտեմպերին նիկիրմի նեհտինճի կիւնիւ , մէզքիւր քէօրֆէզ իլէ 69 գըթա ճէզիրէ վէ տայիրէյի Րօպաթինօ գումբանիասը վէքիլինէ Թէսլիմ իյլէմիշ տիր , վէ ամէլէ Թէտարիքինէճ Ասէնտէ պուլունան Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին լըզա իյլէտիկի միւչքիլաթ իլէ պէրապէր , ենէ Իթալեանլար տըրքըլարը մահէլլէրտէ ինշաաթա պաշլամըշլար տըր ։

Խըտիվիէթի Մըսըրիէ քէնտի հուգուգունուն պիւտիրինէ մուղայիրի օլարագ վուգուա կէլէն չու հալին էօնինէ սեմագ իւզրէ , պիր սօն Թէշէպպիւսաէ տաշա պուլունարագ , պաշրը Ասմէր սէվահիլի մուհաֆըզը Ալի Րըզա բաշաեը պիր Հարպ սէֆինէսիյլէ պէրապէր էսասպէ կէօնտէրմիշ տիր ։ Միւմաիլէյհ 1880 սէնէսի գեկտեմպերինտէ մուհէյյի մէզքիւրէ մուվասալէթինտէ , միւմթէմմիքէաթ միւէսսիսի օլան սէյիտաէ աղըը սուրէթտէ խասմա պուլուտուղունտան , Թէտամվինինէ պադմագ իւզրէ , քէնտի Թապիպինի կէօնտէրմիշ իսէ տէ , Սարաթօ պու Թապիպին Թէտավինինէ Թէսլիմ օլմագտան իմթինալ կէօստէրմիշ , վէ Րըզա բաշանըն պու Թէբլիֆինի րէտտ իթմիշ տիր ։

Ալի Րըզա բաշա վիւսուլինին իրթէսի կիւնիւ , եէրլի հիւքմտարլարը սէֆինէսինէ տավէթ իտիպ , Խըտիվիէթի Մըսըրիէնէ Թէէմինի տատագ Թէ իյլէմէյէրինի Թէպլիֆ իթմիշ իսէ տէ , պունլար գապուլ իթմէյիպ , պունտան պէօյլէ Իթալեանըն հիմայէսի ալթընա կիրտիքլլէրինի պէյան իյլէմիշլէր տիր ։ Րիզա բաշա պունունու իւզէրինէ Իթալիա ֆիլօսու գումանտանընա միւրաճաաթ իթմիշ իսէ տէ , օ տախի պու եօլտա պիր ճէվապ վիրմիշ , վէ պունլարը մուհաֆազա իչին Թօբլարա պիլէ միւրաճաաթ իտէճէկինի տէրմիեան իյլէմիշ օլտուղունտան , Րըզա բաշա պու հարէքէթէ րըօթէսթօ իլէ իքթիֆա իթմիշ տիր ։

Էսապ քէօրֆէզի պահրը Ասմէրին էն կիւզէլ քէօրֆէզլէրինտէն պիրիսի տիր ։ Իթալեանլար չիմտիքի հալտէ պուրատա տայիմի սուրէթտէ պիրլէչիպ , պիր գաչ հարպ սէֆինէլէրի տախի քէօրֆէզտէն հիչ պիր վագըթ էքսիք օլմաեօրլար ։

Քէօրֆէզ պօհունտա վալիսին իգամէթինէ մախսուս օլարագ , պիւյիւք պիր պինա իլէ պիր ֆապրիգա վէ գապիթանըն իգամէթինէ մախսուս պիր տայիրէ , պիր ֆուրուն վէ մուվագգաթ պիր գըշլա վէ տայիր էպնիեէ ինշա օլունմուշ տուր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԷՐՄԷՆԻ-ԳԱԹՕԼԻՔ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Աթինէքի վարագա պիր գաչ կիւն էվվէլ պիր գաթ Թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլուպ , ֆագաթ եւրիմիզ օլմատըղը հէճէտէն , պիզզարուր տէրճի պու կիւնէ գալմըշ տըր ։

Միւքէմմ ,

Մէնասուպ օլտուղում Էրմէնի-Գաթօլիք ճէմաաթը արաընտա պունճա սէնէլէրտէն պէրու Թէքէվվին իտէն միւնազաանըն , հալլ ու Թէսվիեէ օլունմագ , վէ իթթիֆագ վէ մուհապպէթին իպգաա իտիլմէք իւզրէ օլտուղունա տայիր , կէչէնլէրտէ նաս պէյինինտէ պիր չօգ սէօզլէր տէվէրան իթմիշ , վէ ղըզէթալարտա տախի պազը մալիւմաթ օգունտուղու մալիւմ տիր ։ Լաքին օլ վագըթտան պէրու , մէսէլէնին նէ րէնկ քեսպ իթտիկինէ տայիր հիչ պիր գազէթատա գաթի պիր մալիւմաթ կէօրիւլմիւշ օլմատըղընտան , պէնտէնիզ աճիզանէ օլարագ , օլ պապտէ պազը մալիւմաթ իթասընը էլզէմ էյլէյէթտէն աստ տիմ ։

Էվվէլ էմրտէ , չիւնքի մ... օլմագ կէրէք տիր քի , մէսէլէ վէ միւնազաա , պազըլարըն Էֆտէսի իւզրէ , սայէ իթիլամ պուլմաչ տըր , վէ պունտան էվվէլ նէ հալտէ իտի իսէ , եինէ օհալտէ տըր , ճայըրըզ իքի նէֆէր բիւզօպօսուն իլէ չէնտ նէֆէր րէհապլերին , պունտան պատէմ Ասիմիհասունի հիմլիքտէն Հասունեանլըք տախի լատնելէր կիպի , տախալէթ իմմէլէրինտէն եօխէեէ կէչմէմիշ տիր , չիւնքի մէսէլէ վէ միւնազաա պիրտիր , վէ իթթիֆագ վէ մուհապպէթ իպգա օլունտու տինմէք իչին , եօպապը միւնազաա օլան մէթալիպաթըն իճրասը լազըմ օլտուղու Թագտիրտէ , հէնուզ պունա տայիր հիչ պիր էմարէ կէօրիւլմէմէքտէ տիր ։

Եօյլէ սայթ , Հասուն էֆէնտինին գարտինալ օլմասը միւնասէպէթիյլէ Իսլամպօլտան Րօմա կիթմիշ օլմասըլա , մէսէլէնէ խիթամ վէրիլմիշ տիր Նազարըյլա պագըլամագ , քի էսասէն տիւշիւնիւլաէկինտէ , պունտան տախի իթիրազ օլունաճագ պազը ճէհէթլէր վար տըր , հէլէ չու 11-12 սէնէտէն պէրի տիր , ‹ պու տավա մէզհէպ տավասը տէյիլ , վէ սըրֆ բաքաա միւնազաասը տէյիլ , էլա միլլէթին հուգուգ տավասը տըր , վէ միլլէթին կէրէք րուհպան վէ կէրէք ավամ սընըֆլարընա միւշթէրէքէն Թէալլուգ վար տըր › տէնիլտիկի , վէ պու ուզուրտա պունճա նիզա վէ գավկալար վուգուա պուլտուղու , բարալար սարֆ իտիլտիկի , քիւլլի ֆէտաքէարլըգլարա վէ զահմէթլէրէ գաթլանըլտըղը , վէ պիտաէ ֆաժ , չէվքէթլու Բատրիքհանըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի , վէ վիւքէլայը ֆիխամ վէ մէմուրինի քիրամ հազըրաթըը Թաճիզ իտիլտիքլէրի , վէ պու տավա ալէյհինտէ Րօմա գաթօլիք քիւրսիսի ճանիպինտէն պունճա էմրագլար կէլտիկի , լանէթլէր օգունուլտուղու , վէ սայիրէ վէ սայիրէ վուգու պուլտուղու հալտէ , վէ պունտլարըն հէբսի տէ ումում միլլէթ նամընա վուգուա կէլտիկի Թագտիրտէ , նէ՞ հիքմէթէ մէպնի տիր քի , չիմտի , սայթ լիսանէն հուգուգունուզ վիրիլտի տէնիլմէսիլէ իքթիֆա իտիլէրէք , վէ պու տավասը իտէնլէրին ումումունա իթթապէն պունա տայիր րէսմի հիչ պիր պէեաննամէ կէօրիւլմէնէրէք , իչպու միւնազաաեա վէ մէսէլէյէ հիւսնի սուրէթտէ պիթմիշ նազարըյլա պագըլըճագ տըր ։ Աճապա նէ՞ իչին Րօմա գաթօլիք քիւրսիսի , պու մէսէլէյէ աշհէհէն հիւսնի խիթամ վիրմէք արզուսընտա օլսայտը , վէ միլլէթէ տավա իթտիկի հուգուգու իճազէ լութֆ ու հիմմէթ պուեուրտուղու հալտէ , պունու րէսմի պիր էմրագ իլէ սէլէնէն պիրտիրմէմէկ , վէ պիլաքիս , պունճա զ. մահդատ պէրու , Բաթա հազրէթլէրի վէ Գաթօլիք քիւրսիսիյլէ հիչ պիր իթթիլաֆը օլմայանընը , վէ տավալարը սայթ հուգուգը միլլէթին մուհաֆազասը տավասը օլտուղունու իտտաա իտէն , վէ հազըրթէն տախի տավալարը պուրատա խապէր օլան բիւզօպօսան վէ րուհպան էֆէնտիլէրիմիզ պիր Թազըմ էվրագը միւզիլլէ իմզալամաքլէրոր , վէ նէմինլէր իմտիրիեօր ։

Պրագալըմ բիւզօպօսան վէ րուհպանլըրըմըզըն իմզալատըքլարը էվրագը , Թէքրար սէօյլէրիմ , միլլէթին տավա իթտիկի Բէվէրբուրիւ կոնգակըընըն գալտըրըն մէյտանտան գալգմըշ , վէ պինապէրին հուգուգը միլլէէ իատէ իտիլմիշ օլտուղունա տայիր , տէյիլ էօյլէ չունուն պունունուն նէթիճէսէ , իլա միլլէթին նէթիճէ , Րօմա գաթօլիք քիւրսիսի ճանիպինտէն մի միքի վէ մուաաաաաց պիր րէսմի սէնէտ վէ էմրագ օլմանընճա , հիչ հուգուգը միլլէէ իատէ օլունմուշ օլուր մու , հիչ պէօյլէ պիր հալտէ , կիւ եա հէր չէյ հիւսնի սուրէթտէ պիթմիշ տիր տէյի սէվինէրէք , իթթիֆագ վէ մուհապպէթ խոշլէպիլի՞ր մի , հիչ լագըրտը գալէմէ կէլի՞ր մի , պու խուսուս պէօյլէ սըրըպարտա . . . ։

Տահա կէչէնլէրտէ , հուգուգ տավասը իչին , գըրըլտըը վէ չօլուգ չօճուգլարըյլա գարուճա պաճանճա գօշմըշլարա , եօթէյի պէրիյի Թաճիզ իտէնլէրէ , վէ պու կիւնքի կիւն տէ Հասունիւթ ֆըրգասընա սէվինճէ վէ մէսէրրէթէ տախիլօլանլարա , աճապա սօրուլսա քի , տավա իտիլէն հուգուգուն վէրիլտիյինէ տայիր միլլէթէ նէտինիզտէ պիր սէնէտ վա՞ր մը տըր տէյի , նէ՞ ճէվապ վիրէճէք տիրլէր ։

Ամմա իչպու հուգուգ վէ սայիրէ լագըըրտըլարը պիր Թարաֆ իտէլէրէք , «է՞յ նէ՞ խապա իտի՛ք , պունճա սէնէլէրտէն պէրու իմթինային տավաներին չիմտիւէ գատար հիչ պիր նէթիճէ հասըլէ կէթիրէմէտիկինի , վէ արամըզտա պիր Թագըմ ֆէնալըգլարը վէ տախի իթթիֆագսըզլըգը մուճիպ օլտուղունու կէօրէրէք , վէ պունտան պէօյլէ տախի պիր Փափէյի Նէթիճէ հասըլէ կէթիրմէմէճէկինի իյիճէ անլայարագ , չու սուրէթլէ մէսէլէնին խիթամ պուլմասընը արզու իթտիք , վէ Հասունիւթլիւքէ , ճախտա տաշա տօղրուսու Հասուն էֆէնտինին վիճտանէ կէթիրմիշ օլտուղու էֆքեարա տէխալէթ իյլէտիք» տէնիլիրլիսէ , պունտա հիչ պիր չէյ սէօյլէնիլէմէզ , վէ պունտա պիր տէրճէնէ գատար հագգ տախի կէօրիլիր , լաքին պունտա տա պայլա , «հիւսնի սուրէթտէ վէ հուգուգսըզ ըսպամէն վէ սէնէտէն իպատէ օլունարագ իթթիֆագ խոշլաօ տէնիլէմէզ , իլլա Նապըը քի մէօյլէտիք , ատէժա տէխալէթ իտէլի վէ Թէյլիմ օլունտու տէնիլիր ։

Խուլասայի քէլամ , միւէլլիֆ էֆէնտի , իչթէ մէսէլէ չիմտի պու մէրքէզտէ օլուպ , իթթիֆագ վէ մուհապպէթ աշլա իճատէ օլունմամըշ տըր , վէ մէսէլէ էվվէլքի հալինտէն դըլ բաթը գատար իլէրի կիթմէմիշ տիր , վէ տավա օլունան տէվլէթ վէ միլլէթ հուգուգունուն իճատէսինէ տայիր Րօմա գաթօլիք քիւրսիսի ճանիպինտէն , սէնէտ մուգավէնտա , Էրմէնի-գաթօլիք ճէօմաաթըմըզա խիթապէն պիր րէսմի Թահրիրաթ վիրիլտա իթմէյինճէ , իթթիֆագ վէ մուհապպէթ , արզու

գաթիյ իթտի , լաքին կէնճ գըզ պիր չէյ սէօյլէմէտիքինտէն , մէրգում տէլիգանլը չու վէճհ իլէ տէվամ իթտի .

— Հալ պու քի , մա՛տմուազէլ , սիզի կէօրիւր կէօրմէզ , հէր չէյ Թէպտիլ օլտու , անլատըմ քի օլ անէ տէկին եաշամատըղըմը չուն , անլատըմ քի , եաշամագըըզըն պիրինճիք մագսատը սայիթ չալըշմագըը տէյիլ իմիշ ։ Իչթէ պու արա կէօզլէրիմ աչըլտըղը , պիրինճի տէֆա վէ տայիմի օլմագ իւզրէ սէվմէքտէ օլտուղումու կէօրտիւմ ։ Լաքին հաեր՛ֆ քի , չու եարը սուրէթտէ կէօրիւլէն Թալիը իգպալ ու սաատէթ րիւեասը , ազըըզըճա պիր րիւեա տէյի՛լ մի իտի , վէ պէն քէնտիմի պիր Թագըմ էօնիւ ալընմազ մէվանի գարշըսընա կէօթիւ՛րմէօրմու իտիմ ։ Ասըլ չանըըզ վէ ֆագիր պիր պաճրիեէ զապիթի իլէ ճեսիմ պիր վարիսաթ վարիսէսի պէյինինտէ պիր կիրտապ եօ՞գ մու իտի ։ Հէր նէ գատար պու միւլահազաթա պուլընտում իսէ տէ , տիւկէր Թարաֆտան տախի քէնտի քէնտիմէ չու լաֆըլարը Թէքրարլատըմ ։ Նէ՛մէլըզըմ պէնիմ , աշգ ու սէվտա տույղուսու պիր քէըրէ իսանըն գալպինտէ հաքիմ օլտուղու Թագտիրտէ , հիչ պունա գարչը ճէնկլէշմէք միւմքին օլապիլի՞ր մի ։ Հիչ ապլ ու իտրագ , աշգ ու սէվտա տույղուսընա ղալէպէ իթմի՞չ մի տիր ։ Ա՛հ , մա՛տմուազէլ , պու տույղու , էօնիւ ալընմազ ագընթըլարտան տըր ։ Իմտի , սէֆինէնին մըղնաթըսը իյնէսի , հէր նէ օլսա , գուպպա տօղրու տէօնտիւկիւ կիպի, պէնիմ գալպիմ տախի սիզէ տօղրու մէյլ իթմէքտէ իտի ։ Պէն քէնտիմի սիզին քէօլէնիզ , վէլհասըլ պիր չէյինիզ տատ իտէր իտիմ . . .

— Միւսիւ Արման . . . տէտիւ քէքէլէտի կէնճ գըզ ։

— Րէճա իտէրիմ , գօյ վէրին քի տէվամ իտէյիմ , տէտի տէլիգանլը , Թաչմագտա օլան գալպիմի գաբամագլըղա պէնի մաճպուր գըլմաեըն , վէ միւսաատէ իտին քի քէլամըմը սօնունա գատար կէօթիւրէյիմ ։ Իչ պայտան պէրու , Մ. Պէյնինէնին խայլխահլըղըյլա խանէնիզէ գապուլ օլունմուշ օլտուղում հալտէ , պէնճէ սիզին հիւրմէթինիզ Թէտարիճէն հիւսնի Թէվէճճիւհէ Թէպտիլ օլունուրտու , վէ պու Թէվէճճիւհ տէ րիգգաթամիզ պիր տույղուեա Թահվիլ օլուրտու կիպի կէօրիւնտիւ ։ Օլ վագըթ պէն էֆքեարըմը սիզէ անլաթապիլիր իտիմ , վէ հալթա անլաթըրմագ տախի իսթէեօրտում , լաքին ճէսարէթ իտէմէեօրտում , չիւնքի եանըլմըշ օլուրում տէեա գօրգուեօրտում ։ Պինաէն ալէյհ , չիւպհէ վէ իւմիտ իչինտէ գալարագ , սիւքիւթ իթմէքիրկի տահա զիեատէ միւրաճճահ ատտ իթմէքտէ իտիմ ։ Լաքին պու կիւնքի կիւն հարէքէթ ու ազիմէթիմ զէմանը կէլմիշ օլտուղու հալտէ , սըրթըզ սիւքիւթ զէմանը կէչմիշ տիր , վէ կիւմիւշիւմ զէման , Թալէիմ հէր նէ իսէ պիլմէքսիզին լըզըմ տըր ։ Իչթէ պու մէճպուրիէթ , իպբարլարըմը քիւսթախլըղըմը կէօսթէրէճէկիմ պի , պէլքի տէ պու խուսուս , չու քիւսթախճա հարէքէթիմի մազուր թութարսընըզ տըր ։ Իմտի , պէն սիզի էզճան ու տիլ տէվէրիմ ։ Ֆագաթ սիզի սէվմէք օլտուղումու զանն իթմէմ , աճապա սըրֆ պիր խէեալտա գալպա՞ն մը օլմուշ ։ Պիսանէն տէլ էյհ , պէնիմ միւսաատապիլիմ , սիզին հանըըըզտան սարըը օլան օլաճագ քէլիմէնէն մէրտալէ տահա ։ Աճապա սիզի Թէրք իթմիպիլիր հալտէ , պիրքէտէ պիլիւ պիր սէվինէ էսէրի մի , եօգսա չիֆա գապու իթմէզ պիր մէյուսիէթ է՞ւ մի կէօթիրէճէքիմ ։ Սէօյլէյինիզ , մա՛տմուազէլ , սիզին գարարընըզ միւնթազըրըմ ։

Գօրա պիւթիւն աղաազըլա տինլէմէքտէ իտի իսէ տէ , միճուտճա պու զաաֆէթի , պիւա Թէքէտտիւ ֆագաթ եաշաշ պիր սէտա իլէ չու եօլտա ճէվապ վիրմէյինէ մանի օլմատը .

— Միւսիւ Արման , պէն տախի սիզին կիպի սէրպէսթճէ իֆատէ յի հալ իտէճէյիմ ։ Պունտան մաատա , իտէճէկիմ իգրարտան տօլայը տոլա հիճապ իտէճէք ճիհէթիմ եօգ տուր ։ Զաթէն պէն չօգտան պէրու սէվիլմէքտէ օլտուղումու հիսս իտիեօրտում , վէ պունտան տօլայը տէրին ճէյի նիհայէթէ սէվինիեօրտում ։ Իմտի , մէսուտէն պուրատան կիտէպիլիրսինիզ . վէ էկէրչի սիզ պուրատա գալմըշ օլսայտընըզ պու սէօզլէրիմ ո՞լսա , մէնիմ գալպիմ տէ պիրլիքտէ կէօթիւրիւնիւզ ։

— Սահի՞հ մի տիր , միւմքի՞ն մի տիր քի , սիզ պէնի սէվէրմիշինիզ , տէտի միւլազըմ , պիր նէվի աղլը պաչընտան կիտէրէք , վէ Գօրանըն սարըլըգ , անլընտան պուս իտէրէք ։

— Օլ պապտէ չիւպհէ իթմէյինիզ , տէտիւ քէքէլէտի կէնճ գըզ , չիւնքի պէն տախի սիզի սէվէրիմ , վէ ճան ու կէօնիւլտէն սէվէրիմ ։

Պատէհու Գօրա , պաշընը , սէրխօշա տէօնտիւշ օլան տէլիգանլըըն ումուզունա տաեաթտըրընտա , միւլազըմ ,

— Ա՜հ , սիզ պէնի հէմ սէվիեօրսունուզ , վէ հէմ տախի պէնիմ պուրատան կիթմէքլիքիմ լազըմ տըր ։

— Էվվէթ , տէտիւ ճէվապ վէրտի Գօրա , էվվէթ , կիթմէնիզ լազըմ տըր , լաքին գըըըր պիր տայգու պանա էօյլէ խապէր վէրիեօր քի , պիզ ուզուն միւտտէթ պիրի պիրիմիզտէն այրը գալմայաճագըզ ։ Իհթիմալ տըր քի եագընտա կուեանիլաեա ավտէթ իտիպ , բէտէրիմէ , պէն սիզին գըզըլըգլը սէվէրիմ , վէ անըըա էվլէնմէք իւթէրիմ , տիւնէնէքրինիզ ։

— Ճէսարէթիմ օլաճա՞գ մը տըր պունու սէօյլէմէյէ ։

— Նէ՞ իչին ճէսարէթինիզ օլմաեաճագ տըր ։

— Բէտէրինիզ զատէթլէ զէնկին տիր , հալ պու քի պէն ֆագիրիմ ։

— Նէ՞ պէյիս վար տըր , հէմ բէտէրիմ զատէթ զէնկին օլտուղու միւնասէպէթիյլէ , տամատըընըն աղճա չօգ փարասը պուլունմասընը ինչինմէէէճէք տիր ։ Պունտան մաատա , սիզին զիյատէպէթինիզ ճամաասընտա , պէն պու խուսուսա բէտէրիմէ իչի աչարըմ , վէ բէտէրիմ տէ , պէնիմ սիզէ մուհապպէթիմ օլտուղունու անլար ։ Զաթէն բէտէրիմին սիզէ քէչ զիեատէ Թէվէճճիւհիւ օլմասը , իչի քէնտիսինէ աչըրըրմազ , Թահսին վէ գապուլ իտէճէք տիր ։

— Ինչա՛լլահ ։

— Էվվէթ , էվվէթ , սիզ օլ խուսուսա էմին օլուն , տէտի Գօրա Թէպէսսիւմլէ ։

— Ֆագաթ , տէվամ իթտի Արման , էկէրչի սէրիան ավտէթիմ խուսուսունտա վագը օլան իւմիտիմիզ պօշա չըգարսա , վէ պիզիմ պիրլէչմէմիզ ուզուն միւտտէթ տէվամ իտէրսէ . . . ։

օլունտուղու սուրէթտէ հուսուլէ կէլէմէզ, վէ վէլէվ, չիմտի պէշ նէֆէր բէհօալին վէ պաղը միւթեպէրան վէ պիր միգտար էհալիտէն իպարէթ գալմըշ օլան էհալի տախի, պիգզարուր տաղըլարագ, միլլէթ թէքմիլ պիր հէյէթէ սուրէթինի քէսպ իթմէ պիլէ, էսկի միւնազաալարըն իլէրուտէ եւնէ մէյտանա չըգաճաղընտա աւլա վէ գաթա չէքք վէ չիւպհէ եօգ տուր ։

Միւէլլիֆ էֆէնտի, իշպու վարագալի աճիզանէմին ղազէթալի միւթեպէրինիզտէ տէրճինէ մուվաֆֆագաթ պույուրաճաղընըզը գավիէն մէմուլ իլէ, օլպապտէ թէշէքքիւրլէրիմի բէշինէն արզ ու պէեանէ միւսարաաթ էյլէրիմ, էֆէնտիմ ։

22 մարտ 1881

Պէյօղլու * * *

Պիզճէ, պալէտաէքի մէքթուպտա պաղը հաթգըը ճիհէթլէր վար իսէ տէ, էօյլէ մէթալիպաթ տախի վար տըր քի, անլէր օլտուգճա, զաննը խաէրէյզ քի, միլլէթիմիզ Գաթօլիքլէրի միեանընտա իթթիֆագ վէ մուհապպէթ հուսուլէ կէլմէսիտէ աւլա միւմքին օլամազ ։ Շէօյլէ քի, պունտան ագտէմ տախի, պիլմիւնասէպէ պէեան իթմիշ օլտուղումուզ իւզրէ, աւըլ սէպէպի միւնազաա օլան Հասուն էֆէնտի, կէրէք կաթօղիկօսլուգտան վէ կէրէք բաթրիկլիքտէն իսթիֆա իթմիշ օլտուղու թագտիրտէ, տիմէք տիր քի օլ ճիհէթճէ օլան միւշքիլաթ պէր թարաֆ օլմուշ տուր, վէ հուգուգ տավասը պահսընա կէլինճէ, թարաֆէյնըն թէէմին իտիլտիկինէ կէօրէ, Բաբա հազրէթլէրինին Տէրսաատէթ վէքիլի մօնսէնեօր Վանութէլլի թարաֆընտան, Գազանճեան Սուքիաս սէրբիսգօպօս հազրէթլէրինէ, խտաբէյլի միլինէ վէ հուգուգը տէվլէթ ու միլլէթէ Ռօմա գաթօլիք քիւրսիսի ճանիպինտէն աւլա թէաբբուզ օլունմամըղընա, վէ պունտան պէօյլէ տախի թէաբբուզ օլունմանաճաղընա տայիր թահրիրէն վէրիլմիշ օլան թէէմինաթ կիպի, ումում միլլէթէ տախի էօյլէ թահրիրէն թէէմինաթ վէրիլմէսինէ հագըը պուլունուլտուղու թագտիրտէ, տիմէք տիր քի պու մէսէլէ տախի հալլ վէ թէսվիյէ օլունմուշ տուր, ամմա օլ պապտէ Ռօմա գաթօլիք քիւրսիսի ճանիպինտէն բէսմի իլանաթ վէ սայիրէ իլէ թէէմինաթ իւթէրիզ տէնիլիրսէ, պու տախի պիզճէ բէք միւմքինսիզ կէօրինիր, չիւնքի պու խուսուս, Ռօմա գաթօլիք քիւրսիսի ազամէթինէ թօգունաճաղը ճիհէթլէ, պունուն իճրասը գապիլ օլամազ, վէ Գաթօլիք սըֆաթը ալթընտա գալարագ, պու տէրճէճէ իֆրաթ մէթալիպաթտա պուլունմագլըգ, մէզքիւր սըֆաթլա միւնասէպաթ ալամազ, Նասըլ քի ճն խուչ սէնէլիք վէ տահա էվվէլքիտէքի թէճրիւպէ, պու սէօյլէտիկլէրիմիզի թաստիգ իթմէքտէ տիր ։

Իմտի, պիզիմ ագըլ գասիրէմիզճէ, պու միւնազաանըն սէպէպ օլանլարըն մուհաքէմէսինի, Ալլահա վէ աուհապը հագգանիէսէթէ պրագարագ, վէ իշին բէք տէրինինէ վէ ինճէսինի տիւշիւնմէեէրէք, մատամ քի Գաթօլիք գալընմագ իւթէնիլիեօր, մէյտանտա օլան աղ չօգ թարզիեէյի վէ իւթաէյի հուգուգու քեաֆի սաեարագ, արթըգ չու մէնֆուրը ալէմ օլան հալէ նիհայէթ վէրիլմէսինի, վէ պիր աղտա միլլէթին թէրագգըբեաթը հագգընեէսի եօլունտա ղայրէթ վէ իգտամ օլունմասընը, խալիսանէ սուրութտէ թէքրար իւթար վէ նասիհաթ իտէրիզ ։

* * *

Գալաթա քիլիսէսի իչին ինթիխապ օլունան եէնի թաղական խորհուրտուն, նէ եօլտա խալիսէթ վէ ղայրէթ իւզրէ չալըշըղը, վէ օրաճա էնվալի խալահաթ իճրա էյլէմէքտէ պուլունտուղու, վէ հէր քէսին մէմնունիյէթինի տավէթ էյլէտիկի մալիւմ տուր ։

Պու տէֆա թէէսսուֆլէ խապէր ալտըղըմըզա կէօրէ, մէզքիւր թաղական խորհուրտ ազալարընտան օլուպ տա, էն զիեատէ չալըշգանլարընտան պուլունան Գուլագսըզեան Մարգար էֆէնտի, վագթընըն միւսաատէ իթմէտիկինին պէեանիլէ իսթիֆա էյլէմիշ տիր ։

* * *

Նասըլ քի իլան իտիլմիշ իտի, ճիւմաա իրթէսի ագշամը, Կէտիկ բաշա Թէաթրօսունտա, Սուրէնեան վարժարան մէնֆաաթընա վէրիլէճէք օլան օեուն, բէք կիւզէլ սուրէթտէ իճրա իտիլմիշ, վէ քեաֆֆէյի հազըր պուլունանլար, զիեատէսիյլէ մէմնուն օլմուշլար, չիւնքի օեունլարտա, ախլագը համիտէ վէ ֆազիլէթէ տայիր կիւզէլ կիւզէլ իպրէթ վէ նասիհաթլար պուլունտուղտան, վէ իճրա իտէն զաթլար բէք ալէա իճրա իթտիկլէրին պաշգա, ճէմիյէթ իչինտէ տախի, թէրպիյէ վէ նէզաքէթէ գարշը հարէքէթ իտէն քիմսէնէ պուլունմամըշ տըր ։

Պունլարըն քեաֆֆէսի կիւզէլ, ֆագաթ էսէֆ վէ զիեատէսիյլէ էսէֆ օլունուր քի, օ գատար ղայրէթ վէ օլ գատար միւրաճաաթըն սէմէրէսի, անճագ Թէաթրօ մէսարիֆաթընըն չըգմասընտան էօթէյէ կէչէմէմիշ տիր ։

ՄԱԹԷՄ

Մա թէէսսուֆի ազիմ անլաշըլմըշ տըր քի, միլլէթիմիզ թիւճճարը միւթեպէրանընտան Պետրոս էֆէնտի Ֆընտգլեան, պիր գաչ կիւնտէն պէրու նամիզաճ օլուպ, ֆագաթ ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ իւճաէ օլտուղու ճիհէթլէ, քէնտի իչլէրի իչին Թէրսանէյի ամիրէյէ կիթմիշ, վէ օրատա, ֆիւճճէթէն վէֆաթ իյլէմիշ տիր ։

Միւթէվէֆֆանըն ճէնազէսի, տիւնքի կիւն, վաբօրու մախսուս իլէ Գապաթաշ նագլ իտիլտիքտէն սօնրա, Ֆէրի քէօյ քիլիսէսինէ կէօթիւրիւլմիւշ, վէ օրատա, բէտէր ու վալիտէլէրի եանընտա տէֆն իտիլմիշ տիր ։

Ճէնազէ զիյնէթի բէք միւքէմմէլ սուրէթտէ իճրա իտիլմիշ, վէ բէք չօգ ճէմաաթ հազըր պուլունմուշ պաշգա, Ալէն. Սրբազան Պատրիարք հազրէթլէրի տախի հազըր պուլունմուշ, վէ բէք միւէսսիր պիր մէրսիյէ սէօյլէմիշ տիր ։

ԹԱՍՀԻՀ

Ճիւմաա իրթէսի նիւսխէսինտէ եազըլըրըմըզ Գալաթա քիլիսէսի լուսարարապէտի իչին Եփրեմ էֆ. տէնիլէճէք եէրտէ, Յովսէփ էֆ. տէնիլմիշ տիր ։

ԻԼԱՆԱԹ

Ճէվամիի չէրիֆէ վէ խայրաթը սայիրէ իչին լիւզումի օլան իւչ պին եէտի եիւզ պու գատար գրայէ րուղէնի զէյթին էսմանը պէեազ մէճիտի օն տօգուզ ղրուշ օլարագ, մագպուզ սէնէտլինին վիրուտինտէ բէշինան իթա գըլընմագ շարթը վէ չէրայիթի սայիրէ իլէ իճրա օլունան մինագասատընտա պէհէր գըյէսի պէշ ղրուշտա թալիպի իւհտէսինտէ պուլունտուղունտան, վէ իշպու մարթըն օթուզունճու սալը կիւնիւ սաաթ տօգուզտա գարար վիրիլէճէքինէ պինաէն, Նօգսանլըղէ իթասէ թալիպ օլան թիւճճարըն վագթը մէզքիւրտէն էվվէլ պէհէր կիւն եւգաթէ պէշ թէնզիլիյլէ րաղիպ պուլունանլարըն տախի իրթէսի չարշէնպէհ կիւնիւ էվգաֆ հիւմայուն խազինէսի էնճիւմէնինէ կէլմէլէրի ։

1—2

Միւթէվէֆֆա Թիւթիւնճիւ Գօսթանթի վէրէսէսինին պաւ իյամ մահքիմէ պիհ տէյնի պուլունան մէպալիղի մալիւմէնին թէսվիյէսի զըմնընտա ֆիւրուխթի մահքիմէ օլան Հէյպէլի ատատա Սէտ սօգաղընտա քեային 4 նումէրօլու խանէ, վէ Գասըմ բաշատա Թէրսանէ գաբուսունտա 23 նումէրօլու թիւթիւնճիւ կէտիկի աբսաանըղլա Թաթավլա Մուսա սօգաղընտա 15 նումէրօլու պիր պապ խանէսինին ֆիւրուխթինէ թէշէպպիւս օլունաճաղը Տէրսաատէթ մէրքէզի իճրա տարէսինտէն իլան օլունուր ։

ՔԵՐԱԿԱՆ

Արամեան տպարանը մաքուր թղթով տպուած է ։ Գինն է հարիւր օրինակի համար 25 դահեկան. իսկ դպրոցներու համար հարիւր հատ առնողին՝ քսան հատ ալ ձրի պիտի տրուի ։ Կեդրոնատեղին է Մահմուտ բաշայի գլուխը գրգածախ Պ. Գէորգին խանութը ։

ՆՈՐԱՅՐԻ

Գաղղիերէն–Հայերէն Բառարանին

43րդ. թերթն հրատարակեցաւ, յորում D գիրն սկսած է և կ՚երթայ մինչև ի բառն DEBORDER. գին 43 թերթերուն 64 1/2 դահեկան արժած ։ Բաժանորդ գրուիլ ուզողներն կրնան դիմել առ սեղանաւոր Մեծ. Գ. Ա. Սամանճի– Մամճեան, 4. Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա։ Բաժանորդագրութեան գինն է Կ. Պոլսոյ համար 1 1/2 ոսմանեան լիրա վճարելի կանխիկ, Կ. Պոլսէն դուրս երթալիք օրինակներուն վրայ պիտի աւելցուի կաղմի և ճանապարհի ծախքը ։ Թերթերն ամէն շաբաթ օր կանոնաւորապէս կը հրատարակին և կը վաճառուին ի Թրէնկեան գրավաճառանոցի, որ է կեդրոնատեղի, ինչպէս նաև Գավաֆեան և Ղուկասեան գրավաճառաց քով, Արշակ էֆէնտիի թղթավաճառանոցը ի Ղալաթիա և Վոյսի քով ի Մեծ փողոցն Բերայի ։

Գին իւրաքանչիւր թերթին 60 փարա արժած ։

PHOSPHATE
DE FER DE LERAS
PHARMACIENS

Բարիստէ իւմ տօքթօրասը ախզ իթմիշ օլան էճզաճը Լըրանըն Ֆօսֆաթ տը Ֆէրի ։

Գան իչինտէ մութլագ չէլիք պուլունուր ։ Գանըն իչինտէ չէլիք գալմատըղընտա, ինսան գուվվէթտէն տիւշէր, իչթահը գաչընըր, եիւզինտէ րէնք գալմազ, վէ գան տա քէնտի թապիի ալ րէնկինի ղայպ իտէր ։

Գանա գուվվէթ վիրմէք իչին խթիմալ օլունան չէլիքլի հապ, թօզ վէ տըրաժէլէրին չու պիւյիւք մահզուրը վար տըր քի, պունլարտա պուլունան չէլիք էրիմէմիշ տիր, վէ պինաէն ալէյհ, գաթէն խազմ օլան միտէ, չէլիքի էրիթմէյէ մէճպուր օլուպ, տահա զիեատէ եօրուլուր ։

Լըրանըն Ֆօսֆաթ տը Ֆէրինտէ պու մահզուր եօգ տուր, մէզքիւր Ֆօսֆաթ տը Ֆէր, պէրրաք, գօգուսուզ, վէ սու կիպի թինտէ սիր չուրուպ օլուպ, իչինտէ չէլիքտէն մատատա, քէմիկէ հաեաթ տա վիրէն Ֆօսֆաթ վար տըր, իշպու չուրուպ, գանըն րէնկի սօլգուն վէ գանըֆ գանը տաամսըզ բէք ֆայիտէլի օլտուղու կիպի, գատըն վէ Լըրանըն միտէ խաստալըգլարընը տախի տէֆ իտէր, վէ գատընլարըն աատէթինի նիզամընտա տէվամ իթտիրիր, վէ գատընլարա մախսուս օլան Լէօգորէ վէ եախուտ Ֆլէօր Պլանշ նամ խաստալըգի իզալէ իտէր ։

SIROP DE RAIFORT IODÉ
DE GRIMAULT ET Cie

Բարիստէ մաշհուր էճզաճը Կրիմօլ վէ գումբանեասընըն Սիրօ տը Րէֆօր իօտէ նամ չուրուպու ։

Եէկիրմի սէնէտէն պէրու, չօճուգլարա մախսուս խաստալըգլար իչին, Մօրինա Պալըգ եաղը, վէ սըզօրպիթի տէֆ իտէր չուրուպ եէրինէ, իշպու չուրուպ վիրիլիպ, բէք չօգ մունաֆաաթը կէօրիւլմիշ տիր ։

Պօղազտա չըգան ուրլարըն թըզանմասընա, վէ իւֆիւնէթլէնմէսինէ, վէ խըրթլաղըն, վէ տէրի, վէ պաշ, վէ եիւզին տիշարը վիրմէսինէ գարշը, ալէա պիր իլաճ օլտուղու կիպի, իշտահըսըզլըղա աչար, սինիրէ գուվվէթ վիրիր, րէնքսըզլըղի, վէ միճազ կէվշէկլիկինի տէֆ իտէր, վէ չօճուգլարա քէնտի թապիի գուվվէթ վէ չէվիքլիկինի վիրիր ։

Պու մուալիճէ մէմէտէքի չօճուգլարըն միճազընտա հասսալէ կէլիպ, վէ «Գրութ տը Լէ» թէսմիյէ օլունան իւլէթ իչին չիֆալը տըր ։ Վէ գանը թէմիզլէյէճի տիր ։

Սաթըլըր պիւյիւք էճզախանէլէրտէ ։

EM J MERTZANOFF
ԷՄ. Ժ. ՄԷՐԺԱՆՈՖ
Նօ. 13 ԳԱԼԱԹԱ ՎՕՅՎՕՏԱ ՃԱՏՏԷՍԻ Նօ. 13

1871 Սէնէսինտէ քիւչատ օլունմուշ նիւմունէ օլմագըլըղա չաեան պիր մաղազա.

Էլ իլէ իշլէր մաքինա ։
—
Թէրզիճէ վէ գունտուրաճըճա մասաեա տայիր վէ էսնաֆ ֆամիլեալար իչին մաքինա
—
Եալընըզ աճէնցիեա Ջօն վէ Գումբ. Մանչէսթէր
—
Թալիմաթը մէճճանէն վիրիլիր ։

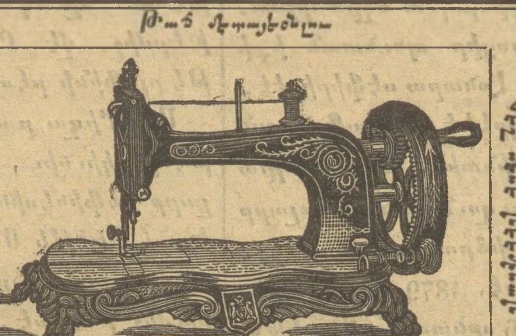

Եալընըզ պու աճէնցիյասը պուլունուր
—
Ժօս, Բէրքին վէ օղուլլարը էնէլէրի, վէ Ժ. Գլարք Ճըն վէ Գոմբանեասը տիքիշ թէլէթէրէլէրի
—
Հէր ուսուլէ թէպտիլի իչին բարչալար վար տըր։
—
Թամիր տախի իտիլիր ։

ԻԽԹԱՐԸ ՄԻՒՀԻՄՄ
Մ. ԷՄ. Ժ. Մ. Քէնտի միւթէաատիտ միւշթէրիլէրի պուլունան զաթլարա, ֆապրիգալարը ֆիեաթըյլա, թօբտան վիրմէք իւզրէ, խասսէթէն պիր չիւպէ տախի աչմըշ օլտուղունու պէեան իտէր ։

Հաշիյէ. Հէր թէէմինաթ թահթընտա օլարագ սաթըլմագտա օլան մաքինալար իւզէրինտէ, ֆապրիգանըն մարգասը պուլունմագտա տըր ։

«Կատարելութիւն» ։
ՄԻՍԻՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ
Աշխարհահամբաւ Մազ Նորոգողը
(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Երբէք չվրիպիր Նորոգելու Ալեոր Մազը իր երիտասարդական գոյնին, ընծայելով անոր նոր կեանք, աճում, և փայլուն գեղեցկութիւն ։ Իր արդիւնքը ստոյգ և կատարեալ է, շուտով վանելով ալեորութիւնը՝ Ներկ մը չէ։

Միշտ կը հաստատէ բնքին իբր մազին բնական զօրացուցիչը ։

Հարազատը միայն Կարմրագոյն փաթաթներուն մէջն է ։

Գլխաւոր Մթերանոցը (Մաղազան) է,—
114 AND 116 SOUTHAMPTON ROW, Լոնտոն, Անգղիա ։

Կը ծախուի ամէն կեղծծամավաճառներէն, Անուշահոտ Իւղավաճառներէն, և Անգղիացի Դեղավաճառներէն ։

Պէյօղլուտա 368 նումէրօլու Ֆարմասի Պրիթանիք նամ Ինկլիզ էճզախանէսինտէ վէ Գալաթատա Եէսիւքսէյ գալտըրըմտա միւսիւ Էսմինտա Գարէսմանըն մաղազասընտա սաթըլմագտա տըր ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕԲԱ ՊՈՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 9 ապրիլ

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	100-3/4
Եսհամը Ուսմանիէ աչըլտը	13-15/16
" " գարանտը	14-
1865 Իսթիգրազը	14-3/4
1869 "	14-5/8
1871 "	75-3/4
1872 (Պոնտիւ Թրէզօր)	25-
1873 "	14-1/4
Օսմանլը Պանգասը	15-
Րուսիա իսթիգրազը 1873	92-7/8
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	74-1/2
" իմթիեազը (շըմէնտր.)	99-7/8
Տէվլէթը Ալիէնին 1877 իսթիգ. բազը	88-
Տաիրա սանիէ	76-
Մըսըրըն Րօչիլտ իսթիգրազը	96-3/8
1877 Մաճարիսթան էսհամը	99-1/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	

Բարիս, 9 ապրիլ

Ֆրանսըզ ֆօնտոսու 3 %	82-05
" " 5 %	119-92 1/2
Եսհամը Ուսմանիէ աչըլտը	13-95
" " գարանտը	14-2 1/2
1865 Իսթիգրազը	73-
1869 "	75-
1873 "	71-
Րումէլի շըմէնտը. Թահվիլա.	51-25
Օսմանլը Պանգասը	628-75
Գրէտի Լիօնէ	882-50
Րուս ֆօնտոսու 5 % (1877	96-5/16
Րումանըն Շարք իսթիգրազը	61-3/4
Իթալիա ֆօնտոսու	89-45
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	385-
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	21-5/8
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-34

Բարիս, (Պուլվար) 10 ապրիլ

Ֆրանսըզ ֆօնտոսու 5 %	119-81 1/4
Եսհամը Ուսմանիէ	14-2 1/2

Վիէննա, 8 ապրիլ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	117-75
Րումէլի աէմիր եօլ թահվիլաթը	23-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Եսհ. Ուսմ. մարտ 28 ագշամ. գբ.	14-12
" " մարտ 30 սապ. աչ.	14- 4
" " էն եիւքսէք	14- 8
" " էն աշաղը	14- 6
" " Սաաթ 5 տէ	14- 7
1863 Իսթիգ. (Մութօն) 6 % ֆ.	70-
1865 " " 6 % ֆ.	71-
1869 " (Բինար) 6 % ֆ.	70-
1872 " (Պօնտիւ Թրէզօր	23-
1873 " (Բինար) 6 % ֆ.	68-
Րումէլի շըմէնտըֆէր	49-3/4
Բաբօր ղուրուշ	35-
Հէվալէսիզ	40-
Ալթըն ֆայիզի %	9-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹ

Գրէտի Ժէնէրալ 6 %	4-22
Ասօսիէթէ Ժէն 6 %	4-25
Իսթանպօլ Պանգասը	9- 5
Ասօսիէթէ Օթօման	3-20
Թրամվայ 5 %	350-
Լավրիօմ (մատէն)	104-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. ֆ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-
Ֆրանսըզ ալթունու	87-22
Բօլ	90-10
Գրիմէ ալթունու	51-25
Պէեազ մէճիտիյէ	107-25
Մէթալիք	206-1/2
Պէշլիք	210-1/2
Ալթըլըգ	125-1/2
Պագըր	675
Գարպօն գայիմէսի գարիք	880

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	936-
Էն աշաղը	930-
Սաաթ 5 տէ	930-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ